

ויקרא אֶל מֹשֶׁה (א, א)

מִפְּאֵן אָמְרוּ כָּל תַּלְמִיד חֶכֶם שְׂאִין בּוֹ דַעַת, נְבִלָה טוֹבָה
הַיְמָנָה. תִּדְע לָךְ שֶׁפֶן, צֹא וּלְמַד מִמֹּשֶׁה אָבִי הַחֲכָמָה, אָבִי
הַנְּבִיאִים וְכוּ' וְהוֹרִיד תּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִתְעַסֵּק בְּמִלְאָכָת
הַמִּשְׁפָּן וְלֹא נִכְנַס לְפָנָיו וְלִפְנֵי עַד שֶׁקָּרָא לוֹ, שְׁנַאֲמַר
וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר (ויק"ר א, ט)

נמצינו למדים, לא רק ש"דרך ארץ קדמה לתורה", אלא
אף אם יש חסרון ופגם בדרך ארץ, כל תורתו אינה
חשובה כלל. ולא רק תורתו אינה נחשבת, אלא אף כל
עצמותו בטלה ומבוטלת, עד שאפילו אותה הנפש
החיונית, אשר ממנה באה מעלת ה"חיי", אינה נחשבת
כלל. וזהו שאמרו: "נבלה" דהיינו פגם מת, טובה ממנו.
לפיכך אמרו חז"ל: צא ולמד ממושה אבי החכמה ואבי
הנביאים. ככל שהאדם ניצב במעלה עליונה ונשגבה
יותר, כמשה רבינו, כך עלול פגם כלשהו, דק מן הדק,
לפגום בדרגה העליונה של הדעת. וכשזה אכן קורה
וכשהאדם השלם נפגם בחסרון כלשהו בדרגה העליונה
של הדעת. כי אז הריהו מבוטל בתכלית, ונבלה טובה
הימנו! *רבי אהרן קוטלר (טללי אורות)*

הלימוד מהקרבן

אדם פי יקריב מקם קרבן ליהנה (א, ב)

צריך להבין מדוע צוותה התורה להביא קרבן בהמות
ולשוחטם לקרבן, אם אדם חטא בהמה מה חטאה? ועוד
מה תועלת יש בזיכוך האדם ע"י שחיטת הבהמה
ושריפתה? ועוד צריך ביאור, אמרו חז"ל (ברכות נח).
עכשיו שאין בית המקדש, שולחנו של אדם מכפר,
לכאורה איך שולחנו של אדם יהיה דומה למזבח וכפר
על עונו?

אלא מטרת הקרבת הבהמה, לעורר בלב האדם החוטא
מחשבה והתבוננות הנה אני חטאתי, והתורה צייתה
לשחוט ולשרוף עבורי בהמה, ולכאורה הרי זה עוול
כלפי הבהמה שהרי היא לא חטאה, אלא ע"כ הטעם בזה
כי זהו סדר הבריאה, שכל נברא שהוא נכבד פחות,
הריהו משועבד לנכבד יותר, וכיון שמעלתי גדולה מן
הבהמה היא משובעת לי לכל צרכי. וכאשר יגיע האדם
למסקנה זו, יעשה ק"ו בעצמו, ומה בהמה שלא נבראה
ע"י האדם, ומזונה אינה אלא ע"י בני אדם אלא קצוב
מאת הקב"ה, בכל זאת נשחטת ונאבדת מן העולם
מחמת היותה משועבדת לאדם בהיותו נכבד ממנה, ק"ו
ראוי הוא להיות משועבד לקב"ה שהוא נכבד ורם על
כולם, וכל חיותו של האדם מאתו יתברך. התבוננות זו
היא תכלית הבאת הקרבנות.

והנה מחשבה זו מתעוררת בלב האדם גם כאשר אוכל
בשר של בהמה על שולחנו, מה הטעם שהבהמה זו
נאכלת ע"י האדם וכי אין בזה אכזריות, אלא סיבת הדבר
שכל שהוא נכבד פחות, הריהו משועבד לנכבד יותר,
ומיד ישא ק"ו בעצמו וישעבד את עצמו לקב"ה שהוא
מרומם על כולם, התבוננות כזו בשעת האכילה תגרום
לו לשוב ממעשיו הרעים, וזו שאמרו "שולחנו של האדם
מכפר"

אוצרות התורה

חנוך לנער

וְאִם זָבַח שְׁלָמִים קִרְבָּנוֹ אִם מִן הַבָּקָר הוּא מִקְרִיב אִם זָכָר
אִם נִקְבָּה תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ לְפָנָיו ה' (ג, א)

בפסוק זה נותנת התורה הדרכה לאדם הרוצה לזכות את
יצרו לשם ה', אולם הוא מבקש לעשות זאת בשמחה,
ואפילו להצליח להנות מן העובדה שהוא כובש את יצרו
ולא לחוש ברע בעקבות זאת, כלומר: "וְאִם זָבַח שְׁלָמִים
קִרְבָּנוֹ", הוא רוצה להקריב קרבן, אך להיות שלם עם
אותה הקרבה. העצה לכך היא "אִם מִן הַבָּקָר הוּא
מִקְרִיב", עליו להתחיל לעשות זאת בבוקר, כשהוא
עדיין צעיר, ועל ידי כך יצליח לעשות זאת בקלות. "אִם
זָכָר אִם נִקְבָּה תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ לְפָנָיו ה'", עליו לעשות זאת
בעודו תמים, כשהוא קטן עדיין, ואז יוכל גם לזכות את
היצר, וגם לעשות זאת כשילבו שלם עימו.

ומתוק האור בשם רב אליעזר פאפו בספרו "אלף המגן"

הדם זריזות, החלב כבודות

וְרָקוּ בְּנֵי אֶהֱרָן הַפְּהֻנִים אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב, וְהִקְרִיב
מִזְבַּח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁה לֵה' אֶת הַחֵלֶב (ג, ב-ג)

מבואר שמכל קרבן היו מקריבים על גבי המזבח את
הדם ואת החלב. מדוע דוקא את הדברים האלו
מקריבים? יש לומר: הדם מעיר על הריצות, על תסיסה,
על זריזות. הדם כל הזמן זורם. לעומת זאת החלב מעיר
על כבודות, ואת שניהם צריכים לעבודת ה': כשבאה ליד
האדם מצוה, ירוץ ויזדרז לעשותה, כשמזדמנת לו
עֲבֵרָה, יהיה כבוד ללא כוח. אדם שחטא, וכעת מביא
קרבן על חטאו, בעצם פעל הפוך: לעברה הוא רץ,
והנוגע למצוות התנהג בכבודות. לכן אומרים לו להקריב
על המזבח גם דם וגם חלב, לכפר על מעשיו.

ומתוק האור בשם "פרדס יוסף"

וְנִפְשׁ פִּי תִחַטָּא וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים וְהוּא עֵד אוֹ רָאָה אוֹ יָדַע
אִם לֹא יִגִּיד וְנִשְׂא עֲוֹנוֹ (ה, א)

איתא במסכת יומא (כג.), אמר רבא: כל המעביר על
מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו. וזהו רמז בפסוק

השנה. ד"ק ביום ד' של פסח יהיה לעולם קריאת התורה פ"י שמחת תורה. ה"צ, ביום ה' של פסח יהיה לעולם צום כפור. *טור או"ח סימן תכ"ח*

הלכה: שאלה: האם ראוי להפסיק לרוץ לבית הכנסת להתפלל בציבור ואח"כ לשוב ולברך ברכת המזון, או שמא אין לעזוב את השולחן לפני ברכת המזון גם כשיפסיד על ידי כך תפילה בצבור.

תשובה: כתב הרמ"א (או"ח סי' קע"ח ס"ב) וז"ל: לכתחילה לא יעזוב מקומו בלא ברכה דחיישינן שמא ישכח מלחזור ולאכול. מיהו לצורך מצוה עוברת כגון שהגיע זמן תפילה מותר עכ"ל, ובבה"ל ד"ה עוברת כתב דיש הסוברים דרק לדבר רשות אסור (וטוב לעשות שומר). ובהלכות ת"ב (סימן תקנ"ב שעה"צ ט"ז) כתב: בערב ת"ב אוכלים סעודה קבועה קודם מנחה ואח"כ מתפללים מנחה ואוכלים סעודה המפסקת. דאל"ה אסור לילך ממקומו קודם ברהמ"ז. ולכאורה הדברים סותרים, שהרי כתבנו דמותר להתפלל בציבור. וצ"ל דמיירי השעה"צ באופן שימצא תפילת מנחה בציבור אח"כ, ואינה מצות עוברת, אבל במצוה עוברת כגון שלא ימצא אח"כ מנין מותר להפסיק (ויעוין סי' תרל"ט שעה"צ צ"א). אך על נטילת ידיים יברך כמו שכתוב, שאם הפליג והסיח דעתו יברך גם על הנטילה. (בה"ל קע"ח ד"ה המוציא).

עלינו לשבח ויקרא תשובה קכ"ז

פתגם: היין נכנס אל הבטן ועולה אל הראש, העצבים נכנסים אל הראש ויורדים אל הבטן. *ספר "שמחלה"*

חקירה: בית המקדש

מהותו לעבוד בו את עבודת הקרבנות, או מקום להשראת השכינה (מנחת אשר שמות מח-ב, רמב"ם-עבודה, רמב"ן-שכינה). *ספר "קובץ יסודות וחקירות"*

סיפור: דין תלמיד חכם

רבי הירש מברלין היה אומר: אמנם מצינו בחושן משפט, כי בימינו אין איש שחל עליו דין של תלמיד חכם, אך בכל זאת יש דבר אחד אשר לגביו חל הדין של תלמיד חכם גם בימינו, והוא מה שאמרו חז"ל בסוף מסכת ברכות: "תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא". *ספר "חד וחלק" חלק ג'*

שבת שלום!

יוצא לאור לרפואה שלימה של ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, רפאל יהודה בן מלכה, בנימין יעקב בן זוהרית רות, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, דינה בת מרים.

"וּנְפֹשׁ פִּי תִחַטָּא", אם אדם עשה ח"ו חטא, מה תקנתו "וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים", אם שמע שמקללים אותו, אפילו ברור לו הדבר "וְהוּא יַעַד אוּ רָאָה אוּ יָדַע", וברור לו שהוא צודק, "אִם לֹא יִגִּיד", לאותם מחירפים ומגדפים, אלא בולם פיו בשעת מריבה, אז "וְנִשְׂא עֲוֹנוֹ", הקב"ה מוחל על פשעיו וכדברי רבא. החיד"א אומר שהטעם דכל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו הוא, כיון דאיתא בזוהר הקדוש, שעוונותיו של האדם מכבידים על כנפי השכינה ועל כן כאשר אדם מוחל לחבירו כדי שלא יהיה כבוד לכנפי השכינה, א"כ מידה כנגד מידה הקב"ה מוחל לו על עוונותיו כדי שלא יכבד על כנפי השכינה. ולפי זה יוצא שמעביר על מידותיו לא די שרק לא עונה לו אלא מוחל על עלבונו דאל"כ יהיה צער לשכינה מחמת קפידתו.

להתערך באהבתך

מזונותיו של אדם קצובים לו

וְשִׁלְמָם אֶתְּוּ בְּרֵאשׁוֹ וְחִמְשָׁתָיו יִסֹּף עָלָיו (ה, כד)

אמרו רבותינו (ביצה טז). תני רבי תחליפא כל מזונותיו של אדם קצובים לו מר"ה ועד ר"ה, חוץ מהוצאת שבתות, והוצאות יו"ט, והוצאות בניו לתלמוד תורה. ובמדרש רבה (פרשת אמור), מוסיף הוצאות ראשי חודשים, שאם פחת פוחתין לו ואם הוסיף מוסיפין לו. ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא, היכן רמוז זה בתורה?: "וְשִׁלְמָם אֶתְּוּ", מה שמשלם ומוציא הוצאות, ידע שהקציבו לו זאת "בְּרֵאשׁוֹ", בראש השנה, וממילא יש לו להזהר לא לעשות יציאה מרובה (רש"י שם), אבל "וְחִמְשָׁתָיו יִסֹּף עָלָיו", ראשי תיבות וְחוץ מְהוּצָאוֹת שֶׁבַת, תורה יו"ט וראש חודש, את אלו יוסף עליו, שאם הוסיף מוסיפין לו.

אוצרות התורה בשם "צמח הצבי"

פרשת החודש

רמז לקביעות המועדים

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשׁוֹ חֹדְשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה (בא יב, א)

בימי הפסח קבועים המועדים של השנה עפ"י סימן א"ת ב"ש, ג"ר ד"ק, כלומר אם תרצה לדעת באיזה יום בשבוע יחול חג מסיום, תדע עפ"י חג הפסח, דהיינו באותו יום בשבוע שחל חג הפסח יהיה החג ההוא. א"ת, ביום א' של פסח יהיה לעולם תשעה באב, וסימנך, על מצות ומרורים יאכלוהו. ב"ש, ביום ב' של פסח יהיה לעולם שבועות, ג"ר, ביום ג' של פסח יהיה לעולם ראש

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aix-les-bains.fr